

Március 31-étől gördülékenyen folynak tovább a polgári perek a bíróságokon. A Kormány 74/2020. (III. 31.) számú rendeletével számos olyan intézkedést hozott, mellyel a folyamatban lévő polgári perek a veszélyhelyzet ideje alatt is gördülékenyen mehetnek tovább.

Lássuk a legfontosabb kérdéseket, amelyeket az intézkedések érintenek:

(i) **Folynak-e a bírósági határidők a veszélyhelyzet alatt?**

Megnyugtató módon jogszabályi szinten rögzítésre került, hogy az elrendelt veszélyhelyzet a határidők folyását nem érinti. Az utóbbi két hétben kibocsátott OBHE határozatok értelmében ugyanis bizonytalanság alakult ki a tekintetben, hogy az OBHE által elrendelt rendkívüli ítélkezési szünet alatt a határidők tovább folynak, esetleg félbeszakadnak. A kialakult bizonytalanság orvoslásaként a Kormányrendelet úgy rendelkezik, hogy április 29-éig azon határidők meghosszabbodnak, amelyek március 15. és április 14-e között járnak le. Ez a kedvezmény viszont nem vonatkozik a március 15. és április 14. között lejárt keresetindítási és egyéb anyagi jogi határidőkre, amelyekre már korábbi hírlevelünkben is utaltunk.

(ii) **Mi történik a félbeszakadt perekkel?**

Azokban a perekben, amelyekben a 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet szerinti rendkívüli ítélkezési szünet elrendelésére hivatkozással a bíróság az eljárás félbeszakadását állapította meg, ezen eljárások félbeszakadása megszűnt március 31. napján. Ez tehát azt jelenti, hogy a korábban félbeszakított perek tovább folynak és bármilyen bírósági nyilatkozat, indítvány hatályosan előterjeszhető március 31-ét követően az eljárási törvények szabályai szerint.

(iii) **Hogy lehet bírósági tárgyalást tartani személyes megjelenés nélkül?**

A kormányrendelet egyik lényegi intézkedése, hogy a bírósági eljárás során lehetőleg kerülni kell a személyes megjelenéssel járó eljárási cselekmények fogatosítását. Ugyanakkor ez nem jelenti automatikusan a személyes megjelenéssel együtt járó tárgyalások elhalasztását. A Kormányrendelet értelmében ugyanis a bíróságoknak a tárgyalást lehetőség szerint elektronikus hírközlő hálózat vagy más elektronikus kép és hang továbbítására alkalmas eszköz útján meg kell tartaniuk. Ez alól kivételt jelent a 2018. január 1-jét követően indult, új polgári perrendtartás szerint folyó perekben a perfelvételi tárgyalások, mert azok tartására nem fog sor kerülni a veszélyhelyzet ideje alatt sem. A perfelvételi tárgyalás tartása helyett a perfelvételi szakasz lezárásához szükséges mértékben a bíróság további írásbeli előkészítésre, iratváltásra hívhatja fel a feleket, illetve amennyiben szükséges személyes meghallgatásának lenne kötelezően helye, a nyilatkozatokat ez esetben írásban szerzi be a felektől a bíróság.

(iv) **Mi történik, ha az új szabályok szerint sem tartható meg a tárgyalás?**

Akkor sem akadhatnak meg a tárgyalások, ha éppen videokonferencia keretében nem lehet megtartani a tárgyalást, azért, mert valamelyik félnek vagy a bíróságnak az ehhez szükséges technika nem áll rendelkezésére. Ez esetben a bíróságok a kormányrendelet szerint kötelesek a tárgyaláson felveendő nyilatkozatokat írásban vagy személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz igénybevétele segítségével beszerezni és szükség szerint a felvett nyilatkozatot jegyzőkönyvben rögzíteni.

- (v) **Milyen eljárási könnyítéseket alkalmaznak a bíróságok?**
Azok a peres felek, akik nem jogi képviselővel járnak el, a veszélyhelyzet ideje alatt keresetlevelet, a keresetet tartalmazó iratot, a viszontkeresetlevelet, a beszámítást tartalmazó iratot és az írásbeli ellenkérelmet kötetlen formában előterjeszthetik, a bíróság honlapján található formanyomtatványokat nem kötelesek alkalmazni a veszélyhelyzet ideje alatt.
- (vi) **Lehet-e a perek szünetelését kérni?**
A peres eljárásokban az eljárás szünetelésének a felek közös kérelmére korlátlan számban van helye.
- (vii) A beadványok a bírósági kezelőirodán személyesen nem adhatók be, azokat a bíróság bejáratánál lévő, zárt gyűjtőszekrényben lehet elhelyezni. Magánszemélyeknek ugyanakkor az elektronikus kapcsolattartás igénybevétele javasolt a bíróságokkal.
- (viii) **Hozhat-e a bíróság ítéletet a veszélyhelyzet alatt?**
A bíróság az ítéletet tárgyaláson kívül hozza meg, de előtte a bíróság a feleket változatlanul köteles felhívni a tárgyalás berekesztésére és lehetőséget kell biztosítani a záró nyilatkozatok megtételére.
- (ix) **Lehetséges-e jogorvoslatot előterjeszteni a veszélyhelyzet alatt?**
Továbbra sincs korlátja fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem előterjesztésének, de sem másodfokú sem pedig felülvizsgálati eljárás során tárgyalást tartását nem lehet kérni a bíróságtól.
- (x) **Mi történik a már folyamatban lévő fellebbezésekkel?**
A már meglévő fellebbezési és felülvizsgálati perekben a bíróság dönthet úgy, hogy bár kérték a felek a tárgyalás megtartását, mégis a bíróság tárgyaláson kívül hoz ítéletet. Ez esetben viszont a bíróság előbb értesíti a feleket és ehhez mindkét félnek hozzá kell előzetesen járulnia.

A fenti intézkedések csak a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandóak, azt követően a perek az eljárási törvények rendelkezései szerint várhatóan a fenti speciális szabályok figyelmen kívül hagyásával a veszélyhelyzet elrendelése előtti eljárásrend szerint folytatódnak majd tovább.